

REDACȚIA
Deak Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL
Pe un an .. .. 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 "
Pe 1 lună .. .. 2 "

Nr-ii de Duminică pe an 4
coroane.

Pentru România și America
10 coroane.

pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE
de un sir garmond: prima
zilă 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

✦ Sever Axente.

(sb.) Viteazul prefect al legiunelor române din anii de restriște 1848/49 și-a plecat și el în sfârșit capul spre odihnă: Axente Sever și-a dat Luni după amiază într'un ospiciu din Brașov obștescul sfârșit.

Se pare că-l uitase vremea printre noi... Demult eroul rămase singur, ca un stejar singuratic într'un codru îmbătrânit. Energia lui neînfrântă s'a împotrivit cu îndărătnicie puterii distrugătoare a vremii, a rămas ca cel din urmă mohican, sintetizând între noi gloria generației sale apuse. Acum ne-a părăsit și el, neputând vai! nici dânsul evita soarta comună a fiilor mari ai neamului: moare într'un ospiciu părăsit de lume, de ai săi.

Vestea morții sale, străbate însă ca un fulger toate inimile românești. Căci Axente Sever trăiește alături de nemuritorii săi colaboratori în conștiința poporului nostru, într'o aureolă de glorie, vecinic inspiratoare a visurilor ei de mărire și mândrie. Măreața epopee a armelor române din 1848/49 este o comoară a vieții sufletești a poporului nostru pentru toate veacurile și Axente Sever alături de marele său căpitan Avram Iancu, sunt eroii legendari ai acestei epopee.

Azi recunoștința poporului românesc nu poate găsi altă expresie de manifestare pentru acești neîntrecoși intrupatori ai geniului românesc decât în ascunsul inimelor în care se aduc prinoase memoriei lor binecuvântate. Va veni însă vremea, trebuie să vie, când poporul nostru se va achita cu demnitate de recunoștința sa față de marii ei fii, și între aceștia va ocupa vecinic locul său de onoare Axente Sever.

Azi, la mormântul său, vor fi acolo numai inimile neamului său, pentru care el a adus cea mai mare jertfă, ce o poate cineva aduce. Va trece însă vremea și cu cât va trece, vor luneca ca de pe o bară de oțel acuzările inamicilor lui Axente Sever, pentru a da loc verdictului istoriei nepărtinitoare, care-l va pune în șirul celor mai ideali eroi pentru libertate!

Se va uita năcazul, va amuți ura și reminșcențele amare ale învinsului în contra învingătorului temut și atunci

va răsări dreptatea pentru Axente Sever, punând în lumina ei adevărată pe neîntrecolul erou.

În fața mormântului ce se deschide mâne să primească în sânu-i pe Axente Sever, suntem cuprinși de o resemnatie adâncă și înălțătoare. Nu lacrimi, ci înălțare sufletească simțim, rezumând în gândul nostru aceasta viață legendară. Acest simțământ ne sgudue așa de mult încât ne face să uităm ori-ce mahnire, ori-ce jignire a demnității noastre naționale: că în jurul acestui sicriu nu vedem pe prelații celor două biserici române, nu vedem doliul oare cum-va și oficial al lumii românești, nu vedem încă dreapta răsplată a acestui neam față de marele său fiu.

Să nu fie însă turburate aceste momente sfinte ale doliului unui neam cu nici un fel de resentimente și să ne prosternem cucernici la racla morțului națiunii, care azi trece la nemurire.

În veci pomenirea lui!

Dăm în cele următoare biografia decedatului erou după »Encicl. Rom.:

Axente Severu, Ioan, fost prefect la 1848/9; n. din părinți agricultori la 3/15 Aprilie 1821 în Frâua (Trans.); a studiat în Blaj și Sibiu, la 1842 fu primit în seminarul clerical din Blaj, pe care însă la 1845, în urma procesului Leményian, l-a părăsit și la 1847 a trecut în România ca profesor de limba latină și română; la 1848 luă parte activă la mișcările pentru libertate și constituție; fu numit comisar de propagandă în județul Ilfov, și în urmă trimis cu Aron Florian la Craiova pentru organizarea județului reacționar, care nu voia să recunoască guvernul provisor. Din incidentul arestării lui A. Tr. Laurian și Nicolae Bălășescu, întâmplată la 18 Aug. 1848. A. a revenit în patrie; a luat parte activă la adunarea grănițerilor din 11 Sept. în Orlat, de unde în ziua următoare plecă cu o ceată de 200 ficioiri la a ill adunare dela Blaj. După proclamarea armării generale A. luă parte principală la organizarea gloatelor române și la apărarea eroică a Munților-Apuseni și a fortăreței Alba-Iulia în 1849. Restabilită ordinea în țară, înainte de depunerea armelor, A. încercase formarea și organizarea unui escadron stabil de cavalerie, dar fără succes. Abia așezat în Cenade, în urma denunțurilor ce erau la ordinea zilei, A. fu arestat, dus la Sibiu și supus unui interogator pentru ascundere de arme, incendiarea Aiudului, și altele, dar, aflat nevinovat, după treizeci zile, fu pus în libertate. Cătră sfârșitul a. 1850

A. fu provocat a merge la Sibiu pentru a primi din mâna comitelui săsesc 2 decorațiuni împărătești, dar le-a refuzat, cerând drepturi naționale și desdauare pentru perderile materiale și jertfele aduse în revoluție; urmarea fu o mare investigațiune asupra acțiunii gloatelor române în districtul Alba-Iulia, și după aceea la 1852 o desdauare de stat de 60.000 fl. pentru bisericile române. Tot în acel an, venind împăratul în Transilvania A. îl întâmpină la 21 Iulie în muntele Găina și-l petrecu până la Sibiu unde fu decorat cu: crucea de aur cu coroană pentru merite, ordinul Francisc Iosif cl. III. și ordinul militar rusesc S. Ana cl. III. la 1851—54 A. ocupă oficii de stat, iar după retragerea sa din serviciul statului luă parte activă la mai multe acțiuni politice naționale și la mișcările culturale ale Românilor din Transilvania. Acum în urmă a trăit retras la Brașov. (C. f. Rapoartele pref. Axente, Balint și Iancu, Sibiu 1884 W. Krafft.)

Moartea lui Axente Sever a produs vii emoții în toată lumea românească. În Arad inteligența română s'a întrunit la o consfătuire pentru a hotărî în ce chip să ia și dânsa parte la doliul general.

S'a hotărît a se trimite o frumoasă cunună de flori pe care o va depune deputatul național dr. Ștefan C Pop pe catafalcul lui Axente Sever.

Despre înmormântare aflăm în »Gazeta Transilvaniei« următoarele detalii:

Axente Severu a încetat din viață azi după amiază la orele 2 1/2 în spitalul civil de-aici, unde a fost îngrijit conform expresiei sale voințe peste doi ani de zile.

Ne este imposibil a aduce azi mai multe amănunte din cauza scurtimei timpului. Relevăm numai, că fratele răposatului dl Arton Axente și nepotul său dl Titu Axente au venit de vre-o trei zile la Brașov, pentru a veghia la patul bolnavului. După dorința exprimată în repetite rânduri de răposatul, cadavrul său va fi transportat Mercuri dimineața la Blaj, după ce i-se va face prohodul mâne înainte de amiază, nu știm încă la care oră în casa rece dela spitalul civil.

Se fac pregătiri din partea tinerimei noastre pentru o cât mai deamnă însoțire a mortului, care va fi transportat la gară mâne după amiază. Astăzi seară la 6 ore pictorul Bulhard la inițiativa tinerimei noastre a luat masca mortuară a lui Axente Severu.

Din cauza tristului eveniment al morții lui Axente Severu, petrecerea tinerimei române anunțată pe ziua de mâne, Marți 1/14 August s'a amânat.

Durere în Israil.

(*) Iarași e durere în Israil. Inchipuiți-vă pentru scopuri de maghiarizare șvabul Tanschitz din Sântana lăsase 200.000 coroane, din cari însă, în urma slabiciunii fostului ministru Tost și a uneltirii unui avocat aradan «cu mare nume și deputat ș'acum», după cum spune «Pesti Nirlap, Ungurimea nu se mai alege de cât cu 8000 coroane.

Afacerea își are povestea sa, destul de interesantă.

În anul trecut, spre primăvară, mână necunoscută a stins, cu revolverul, viața tinerului Felix Tanschitz, fiul unui fost cămătar, student în drept de altfel, dar care practica și el nu tocmai nobila meserie a tatălui său. Atâta putere i-a mai rămas, ca în cele două zile de agonie să facă testament și să lase întreaga sa avere pentru școli cari să maghiarizeze naționalitățile.

Aceasta, se vede, după resbunare pentru că cel ce l'a împușcat fusese — așa zicea — Român.

Pe vremea aceea ziarele locale au scris cu simpatie despre cămătarul renegat care era să fie trecut între Mecenații culturii ungurești.

Nemesa însă așa se vede, n'a răbdat ca banii strinși, dela bieții Români mai ales, să serve drept mijloc de maghiarizare.

Deja când trăgea de moarte și a predat testamentul său procurorului Meszlényi, acela spusese că testamentul e defectuos. Așa bolborosind, Tanschitz ar fi repetat, când își da sufletul, că ține să fie respectată voința sa, așa cum a formulat-o... Se vede că totuși, e greu să fie luat în socoteală testamentul... Destul că ministrul Tost a intrat la învoială cu neamurile din Stiria ale răposatului. În urma intervenirii aceluia «advocat aradan cu mare nume și care este ș'acum deputat», ministrul s'a mulțumit ca din moștenire să se dea 8000 coroane fondului ministerial, restul s'a învoit să se dea moștenitorilor cari amenințaseră cu proces.

«Pesti Hirlap» e indignată foc pe Tost și pe acel avocat care a mijlocit astfel de aranjament și face apel către contele Apponyi după cum urmează:

«Marea împărăție a pământului n'a început încă dar peste două săptămâni se va face. În aceste ultime momente ministrul de culte poate să câștige dreptate adevărului alterat și se mântue cele 200.000 pentru scopul așa zis măreț al întăririi statului național maghiar.

«E nevoie aici de intervenire neîntârziată... Oare guvernul o să poată mântui comoara culturii ungurești, pe care în chip viclean vor s'o risipească?»

Noi nu credem că Apponyi să poată face ceva în chestia asta, mai ales dacă e la mijloc «advocatul cu mare nume și deputat». Dacă acel deputat a știut să înduplece pe ministrul Tost la pace, cu atât mai mult o să reușească a-l convinge pe *amicul* său Apponyi...

Și așa e și cu dreptate. Averele strânsă de cămătar, ca pleava să se risipească!

La mormântul lui Axente Sever. Coroana de flori a Românilor aradani a fost expediată azi dimineața la Blaj pentru a fi așezată pe catafalcul lui Axente Sever.

Superba coroană este din rose vii roșii, iar pe fondul *albastru* al panglicei cu litere de aur s'a pus inscripția: *Lui Axente Sever, Românii din Arad.*

Intâlnire de domnitori. Se plănuiește la tot cazul un lucru de mare importanță în viața de stat. Intâlnirile dese ale domnitorilor ne dau îndreptățire la aceasta presupunere. Regele Angliei și al Italiei în curând vor cerceta curtea regală din Berlin.

Călătoria unuia pare a fi în legătură cu nerânduelile din Rusia iar altuia cu cele din Balcani. Aceste presupuneri se desmințesc însă.

Ambasadori noi la Viena. În locul mărghisului Reverseaux, Franca va trimite nou ambador la Viena. Noul ambador va fi Henry, conzul din București.

Ambasadorul italian prințul Avarna încă se deparță din postul său. Urmaș ii va fi marghisul Imperiati.

Ministrul Pasici despre conflictul vamal. Ministrul Pasici al Serbiei a mărturisit înaintea unui colaborator al ziarului «N. Fr. Pr.» despre conflictul vamal următoarele:

Serbia atât Austro-Ungariei, cât și altor state în convențiile comerciale nu poate să facă mai mari concesii, decât cât poate da fără periclitarea intereselor statului sârbesc.

Serbia voințe să fie în cele mai amicabile relații cu Austro-Ungaria. Convențiile comerciale au fost zădărnice numai în urma uniunii vamale sârbo-bulgare. Aceasta uniune a fost însă numai o înțelegere privată, ce nu poate să strice nimănui. Cu toate acestea la dorința Austro-Ungariei noi am schimbat uniunea în contract comercial. Atunci însă Austro-Ungaria a amestecat în afacere și transportul tunurilor. Dacă aceasta nu se întâmplă, convențiile comerciale erau deja încheiate.

Satrapii guvernului constituțional pe când șefii lor fără nici un gând își petrec pe la cutare-va scaldă, ei continuă cu însinuirile și cu ilegalitățile. Umplu pușcăriile cu oameni nevinoși, cu oameni cari luptă contra nedreptății și întunerecului.

În decurs de trei zile au fost pedepsiți mai mulți socialiști la 109 zile închisoare și 1112 coroane.

Înainte numai ciocoilor!

Mandatul lui Eötvös Károly, care a fost ales la Pesta față de Barabás cu o majoritate impunătoare, e atacat de cei învinși.

În Murăș-Oșorhei a fost ales deputatul independent *Fenyvessy* cu o majoritate de patruzeci și opt de voturi.

Conflict diplomatic. Corespondentul din București a ziarului «N. Fr. Pr.» vestește, că între Bulgaria și Grecia cât mai curând se vor întreprinde legăturile diplomatice.

Românii din Arad la expoziție.

La inițiativa d-lui *Sava Raicu* secretarul «Victoriei» eri seara inteligența română din loc s'a întrunit în sala mică a otelului

«Crucea Albă», pentru a se consfătui asupra organizării unei vizite în masse a Românilor din comitatul Aradului la expoziția din București.

Intrunirea a fost destul de cercetată. Au luat parte deputații naționali *Vasile Goldiș* și *dr. Ioan Suciu* apoi dintre membrii societății aradane *Vasile Pap*, *Iuliu Herbay*, *dr. Ioan Nemet*, *dr. George Popa*, *Ludovic Fazecaș*, *dr. Cornel Iancu*, *Sever Bocu*, *George Adam*, *George Popovici*, *Ioan Costa*, *Iosif Moldovan*, *Nicolae Ștef*, *dr. George Ciuhandu*, *Vasile Arjoca*, *dr. Romul Veliciu*, *Petru Vasilon*, *A. Stoinescu*, *Atanasie Popovici*, *Mihai Popovici*, *Sava Sevici* ș. a.

Inițiatorul dl *Sava Raicu*, salută pe cei prezenți și face apel în cuvinte avântate ca Români aradani să nu rămână nici dânșii înapoia Românilor de pretutindeni, ci pentru a înlezni participarea câtor mai mulți, să se organizeze într'o societate mai mare, putând exoperă astfel favoruri și a da prilej și celor mai săraci să cerceteze frumoasa expoziție din București.

Făcându-se un viu schimb de idei între cei prezenți întrunirea hotărăște cu însuflețire, ca Români din Arad și jur să se organizeze într'o grupă mare și să cerceteze în luna Septembrie expoziția națională din București.

Intrunirea alege apoi un birou, consistător din dnii *Vasilie Goldiș* ca președinte, și *Sever Bocu* și *Iosif Moldovan* ca notari, cari să facă cele de lipsă pentru organizarea escurziunii și să stea la dispoziție cu informații tuturora cari vor să ia parte la aceasta călătorie, care s'a proiectat la București și de acolo Constanța și Constantinopol ca ținte principale ale escurziunii.

Adunarea s'a ridicat la 8 oare.

După cum suntem informați biroul s'a și adresat azi către comisarul general al expoziției dl *Istrati* cerându-i înviațiunii în privința favorurilor ce se pot obține pe căile ferate.

Biroul va da toate informațiunile necesare prin foaia noastră, la cerere însă și pe cale particulară.

Știri dela Expoziție.

Primirea excursioniștilor bănățeni în București. Despre primirea excursioniștilor bănățeni cetim în «Secolul»: Dupăcum am anunțat mâne dimineață vor sosi în gara de Nord un mare număr de excursioniști bănățeni, reprezentând «Reuniunea corpului didactic și preoțesc din Banat».

La gară vor fi întâmpinați de reprezentanții ministerului cultelor și instrucțiunii publice, de reprezentanții primăriei capitalei, de reprezentanții clerului societății corpului didactic, studenților Ligei Culturale, comisariatului expoziției, diferite societăți etc.

Fanfara micilor dorobanți va primi pe excursioniști în sunetul imnului «Deșteaptă-te Române». Se vor pronunța mai multe discursuri din partea reprezentanților și societăților.

În urmă se va forma cortegiul având în frunte fanfara și va parcurge calea Griviței, calea Victoriei, strada Carol, calea Rahovei, cheiul Dâmbo-

INSTRUMENTE NECESARE LA ORICE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár” adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoiu. o o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.
Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corespunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mănate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOTUL HÓDMEZŐ-VÁSARHELY.

viței, până la Mitropolie, unde se va oficia un Te-Deum.

Președinții Camerelor de comerț și de industrie din Anglita, precum și o delegație a Camerei de comerț din Londra, în total 30 persoane, vor veni spre finele lunii Septembrie în capitală ca să viziteze expoziția și porturile Galați, Brăila și Constanța.

Eri a sosit în capitală membrii societății corale din Cluj »Összhang«.

Oaspeții unguri vor vizita expoziția și capitala rămânând aici patru zile.

Au venit din Constantinopole mai mulți studenți turci cari au vizitat eri Expoziția.

Isvorul Urlătorei. Unele din atracțiunile Expoziției noastre naționale, când se va termina pe de antregul, va fi de sigur grupa de marmoră dela cascada din fața lacului.

Această grupă de marmoră foarte bine răușită din toate punctele de vedere și una din lucrările de artă dela Expoziție, este datorită cunoșcărilor nostri pictori Paciurea și Strok.

Iată legenda acestei grupe de marmoră:

Două frați au iubit odată pe aceeași fată pe care au întâlnit-o amândoi într-o zi. Fata privind-i a căzut într-o prăpastie, și s'a transformat într'un isvor, »Isvorul Urlătorei«.

Ziarul din Cluj Előre spune că o reuniune ungară de cântări din Cluj vrea să dea un concert cu piese ungurești la expoziția din București. Acum societatea pregătește Imnul regal român.

Din România.

Sâmbătă 5 August este ziua nașterii Principei Nicolae. Micul Principe împlinește vârstă de 3 ani.

Vinerea viitoare 11 August e ziua de naștere a A. S. R. Principei Ferdinand, care împlinește vârsta de 41 de ani.

A. S. R. Principele Ferdinand a plecat Sâmbătă, cu expresul de Arad, în străinătate, împreună cu A. S. R. Principele Carol.

A. S. R. Princesesa Maria și-a amânat plecarea pentru cât-va timp.

Înainte de a pleca în străinătate, Principele Carol a făcut o interesantă excursiune prin munți:

A plecat Mercuri seara la orele 9 cu profesorul dl. Moehrlin și cu alți doi copii la Poiana Reginei unde s'a odihnit 3 ore pe iarbă verde și sub cerul liber. Apoi la orele 3 dimineața și-a urmat drumul și la 10 jum. a ajuns pe vârful Caraimanului.

Aici întâlnindu-se și cu alți excursioniști din Bușteni, s'a încins o horă animată.

La orele 3 p. m. Principele s'a scoborât pe Valea Iepii și la 9 seara s'a întors pe deplin sănătos și vesel la Sinaia.

Situația în Rusia.

— 14 August.

Din Petersburg se vestește că personalul din castelul Peterhof s'a resculat. Doisprezece inși au fost deținuți și doi au fost împușcați la moment.

Pentru eliberarea acuzaților politici se organizează alianță de revoluționari.

Ziarului »Voss Ztg.« i-se vestește din Varșovia, că ieri s'a făcut perchițiție în nenumărate locuințe a lor astfel de politicieni, despre cari bănuiau, că fac parte din ceata revoluționarilor. Poliția a găsit arme, bombe.

Alegerile noi pentru Dumă se vor întâmpla în luna Noemvrie.

Poliția a deținut 17 oameni cari au jefuit poșta unui tren.

În Costroma s'au împărțit între țărâime păduri în preț de 200.000 ruble.

După informațiile ziarului »Daily Chronicle« ministerul din Petersburg zilnic primește vești neliniștitoare, din întreaga țară.

Contra baronului Kanbars, guvernorul din Caucaz, s'a făcut atentat din partea unei femei. Nereușind însă planul, femeia s'a împușcat.

Din străinătate.

Expulzări de greci. Un nou raport al poliției de siguranță cuprinde numele a 57 de Greci, contra cărora s'au găsit dovezi de complicitate cu societățile, grecești zise »filantropice« și cu comitetul macedonean grec.

Raportul a fost supus aprobării dlui ministru de interne de dl Rahtivan, secretar general al ministrului.

Un număr de 50 din acești Greci sunt din Capitală, iar 7 din provincie.

Manifestațiile anti-grecești din Bulgaria.

Eri a avut loc la Rusciuk meetingul anunțat contra Grecilor.

La orele 10 dimineața a început întrunirea, pe piața Alexandrowska. unde se aflau îngrămădiți peste 10 mii de oameni.

Au vorbit avocatul Tonew și d-rul Docew, blamând indolența guvernului.

Apoi, manifestații pornesc, în urale, pe strade, devastând complect hotelul Varna, cafeneaua Petalas, prăvăliile; Muschidis, Anapolonis, etc., casele lui Pericle Manolis, Papamanolis, dr. Aperis, Xantos, membru la Curtea de apel, comptoarele Bebis, Zissu, Vichidis, etc.

Pagubele se urcă la țifra de 300 mii lei.

În urmă, manifestații au pornit spre biserica grecească, pe care au devastat-o complect, arzându-i cărțile, icoanele, etc.

Sosind armata, mulțimea a fost împrăștiată, pentru un moment, dar imediat aceasta s'a format din nou și a pornit în urale și agitând pâlăriile, la consulatul grecesc. Aci mulțimea flueră și huiduește în mod viu și cere cu insistență coborîrea steagului grecesc de pe consulat.

Câțiva inși vor să pătrundă înăuntru. Atunci armata trage trei focuri de salve oarbe.

Se aud strigăte de »Jos armata!« și în cele din urmă se dă jos steagul în mijlocul huiduilor mulțimei.

Poliția a făcut 300 de arestări. Mulțimea protestează cu violență și drul Docew cere liberarea arestanților.

Prefectul Iordanoff promite liberarea lor pentru orele 9 seara.

Lumea se împrăștie în urale.

Seara s'a făcut o manifestație ostilă cu torțe. Stradele Alexandrowska și Troița sunt ocupate de cavalerie.

Mobilele din casele devastate sunt risipite pe strade.

Tot eri a avut loc o întrunire anti-grecească la Anhialo, a cărei populație e compusă în majoritate de greci. Au luat parte un mare număr de țărâni din împrejurimi. După zările grecești, aceștia au atacat populația, asupra căreia au tras focuri. S'ar fi încins o mare lupă; de ambele părți au fost mulți răniți și morți.

Orașul este în flăcări și comunicațiunea telegrafică a fost întreruptă. S'au trimis acolo trupe din Burgas pentru a restabili liniștea.

Intărâtarea Românilor și Bulgarilor împotriva Grecilor.

Marienbad, 4 August.

Acuma se află aci ministrul României la Viena dl Alexandru E. Lahovary, cu familia. E acreditat la Viena de câteva luni și în cei din urmă ani a fost ministru la Constantinopol, unde a desfășurat o muncă foarte puternică în folosul drepturilor Românilor în Turcia și, îndeosebi, în Macedonia. Puțini diplomați cunosc chestia Orientului, îndeosebi, și cea macedoneană îndeosebi mai bine ca el. Întrebându-l despre pricinile luptei de astăzi între Bulgari și Greci și despre chipul, cum s'ar putea îndrepta spre bine neînțelegerile dintre Bulgari și Români de o parte, și Greci de alta, dl Lahovary mi-a răspuns aproape astfel:

»E foarte lezne de înțeles, de ce Grecii își fac dușmani în România și în Bulgaria. Năzuiesc la împlinirea idealului lor elin, așa fel că trebuie să jignească pe celelalte nații. Și cine ar avea mai mare interes ca ei să se poarte bine și cu România și cu Bulgaria? În România au ajuns Greci, în Galați, Brăila, Sulina și Constanța a face averi mari și a avea poziții sociale înalte. Tot așa putem zice despre Grecii din Burgas, Filipopol, Varna. Și măcar nu sunt Greci din Grecia, ci mai mulți din Macedonia și Turcia.

Dacă Grecii aceștia, îmboldiți de consuli grecești, de episcopi sau de agenți elini, propovăduiesc cu zel provocător ambițiile elenismului, neapărat că lucrul nu poate să nu jignească peste măsură.

Cel mai primejdios și mai neobosit agent al elenismului este clerul grecesc, care stă în neatrănare de patriarhul dela Constantinopol.

N'o să laud pe Bulgari. Dar din purtarea patriarhului ecumenic asemănată cu a exarhului Bulgarilor, se poate lezne vedea deosebirea între neînțelepciunea grecească și cumpătarea bulgărească. De trei zeci de ani e pe scaunul său exarhul Iosif — în vreme ce pe scaunul de patriarh s'au perindat nenumărați — în cel din urmă veac de om. Măcar că patriarhul se alege pe viață, nici unul din ei n'a murit pe tron. Vecinici schimbări, vecinici intrigi. Și patriarhul de astăzi, Ioachim al III-lea s'a făcut vinovat de greșala neiertată, de a sprijini pe căi nelegale elenismul în Macedonia. Cu totul altfel se poartă exarhul Iosif! Și starea lui e mult mai grea decât a patriarhului, căci doar sub el se află toți Bulgarii — nu numai cei din Turcia, ci și cei din Bulgaria, și totuși se pricepe a-și păstra cu vrednicie rangul într-o cumpătare și ferire înțeleaptă. Dimpotrivă, patriarhul ecumenic, sub care se află numai Grecii din Turcia. Și totuși face politică, pe placul guvernelor din Atena, de cari nu atârnă de loc, în formă.

Aci e centrul de gravitate al lucrului. Patriarhul nu se crede numai capul duhovnicesc, ci și politic al Grecilor din Răsărit și crede că trebuie să lucreze pentru idealurile politice ale Greciei.

Iar episcopii greci nu numai că atârnă duhovnicesc de el, ci sunt, putem zice, emisarii politici ai grecismului.

Propaganda elină, împrăștierea grecismului în tot Răsăritul, pe unde trăesc oameni cari vorbesc și simt grecește, nu e de bună seamă în potrivire cu statul quo garantat de Europa?

Acești preoți greci calcă toate principiile, asupra cărora veghează Europa, voind pacea în Balcani.

Putem înțelege, cu ușurință, cum de s'au ajuns în Varna să demonstre împotriva episcopului grec, care voea să între acolo. Episcopul venea într-o țeară străină; ar fi trebuit să aibă atâta tact și să se infățișeze la Sofia, la mai marii statului, — de pildă, măcar la ministrul de culte. Dar el nici n'a voit să știe de Bulgari și s'au gândit la Grecii săi, cari sunt cea mai mare parte venetici și pe lângă asta supuși bulgari. Bulgarii nici nu l-au îngăduit să se coboare pe uscat.

Vor fi mers Bulgarii prea departe cu manifestațiile lor. Autoritățile bulgare își vor face ele datoria de a afla pe vinovați. Dar, pe de alta, e bine să se înțeleagă că în Bulgaria e nemulțumire adâncă în privirea Grecilor și, mai ales, în în a clerului grecesc, care dă sprijin așa de mare bandelor grecești din Macedonia.

Dacă s'ar putea găsi un cuvânt de apărare pentru bande, cari trebuie osândite în ori-ce caz, ar trebui să le găsim mai de iertat ale Bulgarilor.

Bandele bulgărești se recrutează, cel puțin, mai ales din Bulgari născuți în Macedonia. Sunt oameni, cari ziua muncesc la câmp, iar seara iau armele în mâni. Cu totul alt-fel e cu bandele grecești. Astea se alcătuiesc din inși plătiți de Greci — mercenari, cari vin din Grecia, trec granița în Turcia și sfârșesc nelegiuri cu ajutorul moral al clerului grecesc.

Guvernul bulgar și-a ținut cu sfințenie cuvântul dat Europei în 1904 și n'a îngăduit ca bande întocmite în Bulgaria să treacă în Macedonia. În Sofia au dovedit guvernele țării și au știut a înfrână ambițiile macedonene. Cu totul altfel în Atena. Acolo politici de stradă și de cafenele duc guvernul în cotro vor. Acoio domnește strada cu pretențiile ei nemăsurate. Aceste cereri sunt în raport invers cu mijloacele ce are Grecia la îndemână. N'are armată bine organizată și finanțele îi stau prost de tot.

Și cu toate acestea cei din Atena au fost așa de temerari la 1896 și au declarat război Turciei, în ciuda sfaturilor Europei întregi. Urmarea a fost o înfrângere rușinoasă. Dar cu toate acestea Grecii au putut prinde rădăcini în Creta. Se pare că Europa e de părere, că Grecii sunt tot așa de puțin respunzători ca și niște copii pentru faptele lor, și că dacă li se întâmplă să dea de bocluc, apoi trebuie luați cu dragoste și păsu-eală.

Ar fi bine însă, Europa să le arăte Grecilor, că nu vor putea fără pedeapsă lucra neînțelep-tește.

Dacă nu încetează tulburările în Macedonia, poate că ar trebui să se aibă în vedere următoarele: Puterile înțelese, Austro-Ungaria și Rusia au legat Turcilor mâinile. Nu se mai aude aproape de loc de cruzimi turcești — dar mai mult băni tuie cu cruzime creștinii, și în deosebi Greci-sprijiți de patriarhați și episcopi, în potruva Tur-cilor.

Datoria Europei ar fi să lege mâinile bisericilor creștine și în deosebi ale patriarhatului grecesc și să nu îngăduie nici o încălcare a clerului pe tărâmul civil. Trebuie un control internațional, un fel de priveghere europeană a lucrării episcopaelor. Ar fi bine ca unde se află scaune diecezane grecești, ca la Castoria, Drama, Monostir, Grevena, Salonic, Florina, Ohrida, etc., să aibă conzulatele europene dreptul de-a priveghea de aproape încălcările episcopilor greci.

Dacă s'ar înlătură pe lângă îngăduirea Turciei și amestecul episcopilor greci, atunci s'ar face liniște în Macedonia cu desăvârșire și Grecii n'ar mai fi ispitiți a exagera ideea patriotică a elenismului pe seama altor nații.

(Neue Freie Presse 6 Aug. 1904).

Conștiința națională!

(Urmare.)

Grecii nu cruță nici bani nici muncă, nici sacrificiu, nu le pasă de renumele așa-numit »european«, nici de morala cea mult lăudată creștinească, cu care ne lăudăm noi atât de mult, și cu care suntem omorâți, numai ca să reușească în cauza lor națională.

Dar ce facem noi? Noi ne lăudăm grozav că suntem europeni, că suntem foarte civilizați, și pentru renumele acesta foarte trist, foarte amar, ne lăsăm a fi omorâți. Chiar și pe ministrii diferitelor puteri europene, înțeleg ei a-i înșela (vezi conveția militară cu Austria Goluchowsky) și predarea Macedoniei din partea Austriei sferei de acțiune a Greciei, sacrificând astfel pe Românii Macedoneni grecizării) a-i câștiga pentru cauza lor, (vezi vorbirea faimoasă a lui Goluchowsky în delegațiuni admoniând pe România și nu pe Grecia. Și Austria se zice că e amică a României!! Da! Da! Ce frumos amic e acela ce lovește cu putere în amic și apără pe dușmanul de moarte al amicului său. O atare purtare e mai mult decât perfidă.

Austro-Ungaria a fost totdeauna amica de moarte a Românilor aceasta dovedit-o dânsa totdeauna prin toată existența ei. O vedem și azi pretutindenea. În Bucovina au predat Austria pe Români slavizării și germanizării, în Transilvania și Ungaria maghiarizării, în Macedonia grecizării și preste tot mai bine iar mânca pe toți Românii de pretutindenea din iubirea cea mare ce o are pentru Români.

Austria și Grecia ce paralelă frumoasă, ce bine se potrivesc amândouă. Proverbul latin zice: »Similis simile gaudet« adevărat: »După cum e sacul așa și petecul« ce vreți? Inimile înrudite se găsesc, extremele se ating. L'extreme se touche. Austria și Grecia ce minunat se potrivesc ele lângă olaltă. Ar fi și o minune dacă aceste două state de mari calități nu s'ar sprijini și nu s'ar înțelege între olaltă.

Grecii nu lasă nici un moment trecut cu vederea de care nu s'ar folosi ei pentru chestiunea lor națională, iar băibații lor, ori din care stare ar fi ei, toți sunt mari patrioți, eroi naționali, și se întrec unul pe altul în prestarea de sacrificie pentru națiunea lor, (fie materiale fie intelectuale.) Ei adună pentru întreprinderile lor naționale milioane, de pretutindenea, fac donațiuni testate, legate, adună averi mari mai ales în România, armează cu acești bani bande spre a ucide pe Români, așa dară Românii singuri dau mijloacele necesare în prostia în toleranța lor condamnabilă pentru omorârea, nimicirea fraților lor.

Și ce fac românii, cei mari patrioți? Ce credeți? Dau și ei câte un »pobol Grecilor și Helenismului, sub cuvânt de umilitate, din purul simț de civilizațiune, și din iluzia cea bună (coruptă!!) a românului, din motivul de umanitarism, cosmopolitism, coruptism sau prestimă, cum vreți, tot e atâta, pentru-că scopul e mare u. omorârea fratelui său.

Și aceasta e »conștiința națională« a Românilor.

Când un grecoman lasă o donațiune mai mare Greciei d. e. Averov cu 30 de milioane pe timpul războiului greco-turc, și acuma 7 milioane societății Helenismos, sau un Chronis încă un grecoman 30.000 de drahme societății »Helenismos« care e cuibul hoților și al bandelor de hoți; etc, ca să se cumpere arme pentru a ucide pe românii din Macedonia, conștiința națională a ministrului grec, patriotismul său, îl silește, să glorifice această faptă nobilă, patriotică, și să-l propuie ca acest mare patriot Chronis, să fie decorat cu marele ordin al Mântuitorului. La Greci, omorârea celor ce nu sunt Greci nu e o crimă, ci, tot așa ca și la Maghiari o faptă mare patriotică, e un eroism și sacrificiu ce-l aduce el pe altariul națiunii sale.

Guvernul grecesc face o panachidă pentru sufletele oficerilor celor căzuți, cari concediați fiind din armată, au luat parte, ca căpitani de bande de hoți la hoțiile, la omorurile și jafuirile Românilor din Macedonia. La aceea panachidă au luat parte în mod oficios întreg guvernul, tot clerul înalt, ba chiar și fiul regelui Giorgios, moștenitorul tronului. Deci în Grecia, mic cu mare, guvern și popor, toți sunt apți de mișeliile și ticăloșiile cele mai mari sub numele de patriotism, și nime nu se rușinează de acele fapte criminale, căci toate sunt puse în sarcina patriotismului. Și faimoasa preacinstită Europă (Austro-Ungaria, Anglia, Turcia, etc.) o springeste ba îi dă chiar (Austria) tot concursul, negreșit în mod secret, pentru nimicirea Românilor.

Dar ce fac Românii, cari văd toate acestea perfide ce se face cu el, de cătră amicul cel mare și bun, de cătră Europa cea faimoasă și prea cinstită. Unde e la Români conștiința națională?

România a luat asupra sa apărarea fraților din Macedonia. Dar ce măsuri energice și eficace a luat dânsa pentru a-i apăra serios cu fapta și nu Ce? ... Toată apărarea grandioasă constă în aceea de ai sfătui mereu pe macedo-români ca ei să se lase a fi omorâți, ca nu cumva să se supere Europa pe ei, când Românii vor încerca de a-și apăra viața și va omorâ apoi în pe vre-un grec! Aceasta e conștiința națională a României.

România a avut pentru un timp mai lung în Viena pe un reprezentant al său foarte genial,

M E D O R.

— Monjoyenk. —

E un an de când am luat în căsătorie pe Guignite. Ne iubiam de mult, dar' soacră-mea, d-na Hurlu jelea pe bărbatul său și din acest motiv a trebuit să amânăm cununia.

Oricât de tare sunt îndrăgostit în soția mea, totuș timp îndelungat mă consideram cel mai nefericit om din lume. Dl Hurlu, până trăia, timpul de vară îl petrecea în Bois-Colombe.

Odată când Margareta-Guignite a mers cu mama-sa la Paris, Hurlu rămăsese singur acasă.

După prânz se dea în scaunul său obicinuit și pe furis l'a cuprins somnul. Deodată în prag se înfățișază o ființă suspectă. În o mână ținea un cuțit în alta o năframă, cu care de sigur voia să astupe gura lui Hurlu, ca să nu strige. Cănele, ce dormea în casă se trezește, năvălește la hoț lătrând. Hurlu deschide ochii, vede primejdia cea amenință, începe deci să strige. Vecinii speriați i-au venit în ajutor și au prins pe pungaș.

Nu mult după aceea Hurlu totuș muri. Și cănele. Acestea două lovituri grozave au deprimat foarte pe soacră-mea. Deoarece însă n'a putut să-l pună în criptă și pe căine ca pe socrul meu, l'a umplut.

Când din călătoria de nuntă m'am reintors acasă cu soția mea, primul lucru bătător la ochi a fost Medor cel umplut.

— Așa — zice Guignite — d-ta nu cunoști pe al nostru Medor! Cu doi ani mai nainte el a

mântuit viața tatălui-meu. Mama ni-l'a dat cadou de mult.

Din aceasta zi în toată săptămâna cel puțin de douăzeci de ori am fost nevoit să ascult istoria cu Medor. Mă îmbolnăvisem chiar, atât de nervos mă făcuse. Dacă bătrâna Hurlu ne-a cercetat de regulă spunea următoarele vorbe:

— Bună ziua copiii mei, cum vă aflați? Dar' Medor?

Medor eră așezat, când în odaia de dormit, când în sufragerie, când în salon, dar' tot în așa loc, ca să nu-l pierd din vedere. Toți prietenii mei îi cunoșteau de mult istoria. Sau soția mea sau soacra le vorbea despre el. Bătrâna Hurlu își termină istorisirea de regulă astfel:

— Dar' care bărbat ar fi făcut fapta aceasta? Și-ar fi pus viața în joc pentru soția lui? Acest animal ar fi putut să facă sârmanul și să se fi ascuns sub pat!

Ah, ce inimă a avut acest Medor! Ce inimă!... Și soția mea era o mare admiratoare a lui Medor. Odată iar zisese să-l așeze în odaia de dormit. Eu l'am prins de gât și l'am azvârlit afară. Soția a plâns.

— Oh, Medor! Medor! Așa-i că tu n'ai ști să-ți chinui în ăst-mod soția ta!?

Am voit s'o mângâi și am îmbrățișat-o.

Merg să-l aduc în casă iubita mea... Numai am glumit. Știi foarte bine, cât de tare aprețiez și eu meritele lui Medor.

N-ai frică, mai mult nu mă ating de el.

Soția mi-a aruncat un suris plin de bucurie. Precum se arată soarele după ploaie.

În alta zi la noi fu prânz mare. Eram douăzeci de inși.

Medor, lucru firesc, era pe pian. Bătrâna Hurlu ca în de obicei s'a pus să spună istoria cu Medor. Pe Medor l-a luat în brață, în decursul vorbirii mereu netezându-l. Din politeță fiește care a ascultat și a suta oră istoria cu cănele.

Soacra mea vorbea cu patos și cu multă patimă netezia animalul credincios.

Când a ajuns cu istorisirea la momentul, când hoțul s'a înfățișat pe prag, părul negru a sârmanului Medor a început să cadă. Și cu cât mai tare îl netezea, cu atât mai mult păr cădea în poalele damei. Oaspeții n'au îndrăznit să o facă atent, care după jumătate de oră astfel și-a terminat povestea.

— Această faptă nobilă asăvârșit-o scumpul meu Medor:

Și-a voit să-l sărute, dar în acel moment vede, că cănele e pe deplin chel pe spate.

— Ah ce diform animal — striga spăriată și svârli pe credinciosul Medor în foc.

De atunci trăesc în pace cu soția mea.

„Ion la teatru“.

Infanteristul Ion merge pentru prima-ora la teatru.

— Ei, ce-ai văzut și ce-ai auzit măi, îl întrebă căpitanul.

— Nimica, să trăiți, don căpitan, actorii ăia vorbeau de treburile lor, așa că nu i-am ascultat, răspunse Ion.

pe faimosul Ghică. Acesta a reprezentat atât de frumos cauza noastră națională, încât chestiunea macedo-română și toată chestiunea română a devenit de răs și de batjocură în Viena. Sub faimosul Ghică s'a făcut pactul genial al Austriei cu Grecia, prin care s'a predat de către Austria Românilor din Macedonia grecisării, iar sârmanul Ghică n'a știut nimica despre aceasta, sau poate a dat singur, fiind Grec, tot concursul său la acest mare act național. (Va urma.)

NOUTĂȚI.

ARAD, 15 August 1906.

— **La expoziția din București** a plecat din Năsăud familiile Pletos, Halița și Hangea din Năsăud.

— **Expoziția maghiară din Milano**, după-cum s'a hotărât eri în ministerul de comerț va fi de nou aranjată și deschisă.

— **Nuntă.** O nuntă aleasă a avut loc Duminecă în Curtacher. Dl dr. Sever *Barbura*, avocat în Pecica, s'a cununat cu amabila d-soară *Terenția Ungurian* fiica regretatului preot Ungurian. Nași au fost dl *Sava Raicu* secretarul »Victoriei« și doamna și deputatul Șiriei dl dr. *Stefan C. Pop*.

Din cauza doliului în care este familia Ungurian, nunta s'a petrecut în cerc restrâns familiar.

Dorim tinerei părechi toate fericirile!

— **Cununie.** Elvira Cristea și dr. Nicolae Schiau își vor celebra căsătoria lor, Marți în 28 August st. n. a. c., la 5 ore după amiază, în biserică gr-or. română din Orăștie.

Felicitări sincere!

— **Nou comandant al flotei germane** a fost numit prințul prusian Henrich. Numirea lui a fost așteptată de mult.

— **Sujanszky Antal**, preposit, episcop titular, un renumit scriitor bisericesc și poet, după-cum se vestește din Esztergom a murit eri în zori de zi.

— **Principele bulgar** — după-cum scrie »Den« — este amenințat cu moarte din partea banditului Sandanski, care e ascuns în pădurea din apropierea castelului domnitorului. Pădurea e înconjurată de nenumărași soldați, paznici ai vieții principelui.

Incercările de a pune mâna pe bandit sunt zadarnice.

Principele a plecat din castel.

— **Accident de tren.** Un groaznic accident de cale ferată s'a întâmplat lângă T-Severin.

Trenul separat de marfă nrul 918, venind dela Vărciorova la Severin, în dreptul punctului Gura Văei a ajuns din urmă un vagonet în care se află picherul, șeful de echipă și 3 lucrători.

Picherul Filipescu Barbu, șeful de echipă Nica Mihăi și 2 lucrători Filipescu Al., și Tulburea Petre au fost omorâți.

Cadavrele lor se află pe linie.

Lucrătorul Ristea Ion, fiind rănit de moarte a fost transportat la Vărciorova.

S'a deschis o anchetă spre a se stabili răspunderile.

— **Kaiserul și Tarul.** Revista umoristică franceză *Le Cri de Paris* publică cu titlul de mai sus un articol asupra felului cum își întrebuințează timpul împăratul Germaniei și autocratul tuturor Rușilor.

Kaiserul. — Dimineața 6 ore: scularea, toaleta, uniforma, expedierea a 75 telegrame. 6 ore și 2 minute: dejunul, schimbarea uniformei. 6 ore și 3 minute: Revista trupelor, schimbarea uniformei. 6 ore 4 minute: scrierea unei poeme, schimbarea uniformei. 6 ore și 5: Lectura jurnalelor germane și străine. 6 ore și 6: convorbirea cu Bülov. 6 ore și 9: discurs dictat (poporului). 6 ore și 10 pictura, schimbarea uniformei, expedierea a 19

mesagii. 6 ore 11: Schița unei drame istorice cu Wildenbruch, schimbarea uniformei, expedierea a 24 de depeșe. 6 ore și 12: Schimbarea costumului, sculptura, expedierea a 61 telegrame. 6 ore și 12: Inscenarea unui balet, recepția dansatorilor, schimbarea uniformei. 6 ore și 15: redactarea noului cod militar, citirea volumului Desamăgite de Loti. Expedierea a 19 telegrame, schimbarea uniformei.

Tarul. — Dimineața 8 ore: Scularea, toaleta, descoperirea bombelor sub patul meu. 9 ore: Dejunul, Ministerul Witte. 10 ore: Semnarea amnestiei. 11 și 14: Intrarea marilor duci, revocarea amnestiei. 11 și 30: Preumblarea în automobil, bomba. 12 ore: Amnestia. 12 și 30: Intrarea marilor duci, abrogarea amnestiei. 1: Trimet la palat pe delegații Dumei. 1 și 30: Sosirea la delegațiune, refuzul de a o primi, intrarea lui Trepoff, ordonanță; să se aresteze toți membrii Dumei. 1 și 35: Bombă, ucuz condamnând Duma în bloc la deportarea în Siberia. 1 și 40: Ucaz anulând ucazul dela 1 și 35, delegații sunt invitați să se ducă la palat. 2: Bomba, recepția Dumei, fâgăduelile de reforme. 2 și 30: Bomba, sosirea marilor duci, abrogarea promisiunii reformelor. 2 și 35: Programul. 2 și 40: Decret de amnestie. 2 și 45: Sosirea lui Trepoff: revocarea decretului de amnestie. 3 Ședință de spiritism. 3 și 10: Trepoff îl asigură că la Varșovia precum și în tot imperiul domnește ordinea. 3 și 12 Bomba. 3 și 35: Sosirea marilor duci: scenă violentă, amenințări cu revoluție la Palat. 3 și 37: o scrisoare anonimă îmi descrie moartea lui Paul I. 3 și 40: Amnestia. 3 și 50: Liniște. 3 și 51 Disolvarea Dumei. 3 și 52: Revoluția, bombe. 3 și 55 Sosirea marilor Duci și a lui Trepoff. 4 ore: Citesc povestirile merovingiene.

— **Artista Valeria Papp** a sosit la băile din Sângeorgiu-român, unde va concerta.

— **Monete de argint de pe timpurile lui Traian găsite.** Mai mulți lucrători grădinar din Buzău, săpând în pădurea Dumbrava, au găsit lângă mormântul Sf. Filoftea, la o adâncime de o palmă, 78 monezi antice de argint, din timpurile împăratului Traian și al regelui dac Decebal. Monezile sunt de o mare valoare arheologică, unele cu efigia împăratului Traian pe o parte, iar pe alta un luptător roman și altul dac; și una singură mult mai mare ca cele romane, cu efigia regelui dac Decebal.

— **La ziua onomastică a regelui** ce se ține în 18 August, în Oradea-mare, nu va fi nici o pompă. Cauza e, că marii patrioți nu pot suferi Gotterhalte.

Poporul maghiar e popor loial!

— **Pe corabia Sirio**, ce s'a scufundat în săptămâna trecută, ducând cu sine în fundul mării sute de cadavre, sute de suflete, după-cum se telegrafează din Madrid, s'au întâmplat atunci pungașii. Hoții încă sunt necunoscuți. Marinarii vor fi deținuți. Căpitanul a călătorit prin Barcelona în Italia.

— **Un preot negru** a fost pedepsit în Durban, la un an închisoare și la douăzeci și cinci lovituri cu scutca, fiindcă într'un loc public a provocat pe Negrii să se roage la zeul Caferilor, ca în timpul cel mai scurt să alunge pe toți albi din întreagă Africa.

— **În casa de nebuni din Lipotmező** s'a dat Duminecă concert pentru alienații mai pacinici. Programa cuprinde puncte de conținut hazliu și înveselitor. Publicul s'a amusat.

— **Moștenitorul de tron Rudolf**, iarăși a reînviat. Doi șarlatani din Frankfurt, Svalb și soția a făcut pungașii mari cu numele moștenitorului. Ei au zis că Rudolf încă trăiește, și-i ascuns în Serbia. Avera lui e de trei milioane și jumătate coroane, ce voiește s'o schimbe în bani germani. Deoarece nu voiește să fie expus tradării a încredințat pe Svalb cu transacția. S'a găsit un muncitor care a crezut acestei povești și a dat pungașilor șapte mii de mărci, ca să poată călători în Serbia. Din bani au dat altor

complice patru mii coroane. Au fost prinși și dați în judecată.

— **Cutremur de pământ** s'a simțit eri noapte la jumătate pe douăsprezece ore în comuna Szent-Márton-Kata din comitatul Pestei. După jumătate de ceas, cutremurul s'a repetat. În acest comitat cutremur de pământ n'a fost din 1867.

— **Guvernul ungar** a dat în timpul din urmă două ordinațiuni: prin una ridicând interzicerea ziarului »Adevărul« din București de a intra în Ungaria, iar prin alta ordonă confiscarea următoarelor cărți didactice: Manualul de istorie bisericească de dr. Pușcar și Istoria Pedagogiei de dr. Pipoș.

Prima o înțelegem a doua însă nu.

— **Necrolog.** Subscriși cu inima înfrântă de adâncă durere aducem la cunoștință moartea iubitei noastre fiice, surori, nepoate *Georgina Lapușcă*, întâmplată azi la 6 ore, după lungi și grele suferințe, în anul 18-lea al fragedei sale vieți.

Inmormântarea se va face mâine, Mercuri, în 15 August st. n., după amiază la 5 ore în cimitirul gr-or. din Arad.

Arad, 14 August 1906.

Fie-i somnul lin!

Dumitriu Lapușcă și soția nasc. Bocșa, ca părinți. Emilia, Iulia, Dimitrie și Teodor ca surori și frați. Marica Lapușcă, Mihai Bocșa (Bakos) și soția nasc. Frank, Teodor Lucian și soția nasc. Luțai, Persida Sombati nasc. Luțai, Nicolau Luțai și soția, ca unchi și mătușe. Teodor Lapușcă și soția nasc. Micloș, Efrem Bocșa și soția nasc. Luțai ca bunici.

— **Concurs.** La fundațiunea »Nicolae Zsiga« de sub administrațiunea comunei bisericești gr-or. române din Beiuș devenind vacante două stipendii unul în sumă de 300 și unul de 150 cor. pentru dobândirea acestora prin aceasta se escrie concurs pe lângă următoarele condițiuni.

Indreptățiți sunt tinerii români de religie gr-or. din ctul Bihor, cari studiază la gimnaziul gr-cat. din Beiuș; au purtare bună, au dovedit progres în studiu și sunt lipsiți de mijloace.

Beneficiatul are să între în internatul diecezan din Beiuș, unde se va plăti stipendiul acordat pentru întreținere.

Recursurile sunt a se înainta comitetului parochial gr-or. rom. din Beiuș până în 18 August 1906 st. n.

Din ședința comitetului parochial a comunei bis. gr-or. române din Beiuș ținută la 10 Aug. 1906 st. n. *Vasile Ștefan*, not. comit. *Dr. Gavril Cosma*, președ. comitetului.

— **Corecții pe hârtie** calitate foarte fină 100 bucăți cu 1 cor. 1000 bucăți 9 cor se poate căpăta în Librăria lui *Ingusz J. și fiul* Arad.

— **Nefericire.** Pentru cine e robit cu totul de patima beției, un medicament neîntrecut, ce poate să-l împiedice și desvețe dela aceasta patimă distrugătoare și omoritoare de viață prețuește foarte mult. Atragem atențiunea asupra inseratului farmacistului Frankl Antal din Seghedin, ce-l publicăm sub titlul »Am fost bețiv.«

— **Orologe ieftine și juvaerice** pe lângă prețurile cele mai avantajoase se pot căpăta la *Deutsch Izidor né*, palatul contelui Nadasdy, strada Forray.

CONVOGARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii »Steaua« societate pe acții în Román-Pétre (Torontál m. Petrovaselo) se invită la

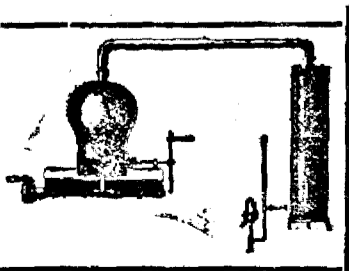
Adunarea generală extra-ordinară

care se va ține în Román-Pétre la 30/17 August a. c. la orele 3 p. m. în localul institutului.

Nagy Pál,

măestru căldărar în Budapesta

V. Váci-ut, nr. 64.

Căldări și recuzite de aramă roșie pentru ferberea spiritului, cognac, licher, comină și drojde.

Pregătirea verigelor (catene) de fer. Mare magazin stabil pentru aranjamente de băi (scalde). Aranjază și prevede cu cele trebuincioase tot felul de fabrici. Vase de aramă pentru hoteluri și restaurante; pentru ferbere de cafea; căldări pentru spălat și pentru vatra focului (sparchet) în cuină. Raporturi și cinctură cu prețuri foarte moderate.

Obiecte de pertractare sunt:

1. Urcarea capitalului la 100.000 Cor. și constatarea subcrierilor acțiunilor din emisiunea a II-a.

2. Modificarea statutelor.

3. Stabilirea salarelor.

Acei domni acționari, cari doresc a participa la adunarea generală extra-ordinară sunt rugați, ca în sensul statutelor societății să depună acțiunile sau titlurile provizorii cu o zi mai înainte de adunare la casa institutului nostru sau la »Sentinela« în Satul-nou.

Román-Pétre, la 4 August 1906.

Direcțiunea.

Economie.

Arad, 15 Aug. 1906.

O circulară înțeleaptă.

Di Petru Serb protopopul Beliului a trimis preoților săi următoarea circulară, pe care e bine s'o cunoască și alții și să o urmeze:

Cătră Domnii preoți gr.-or. români din tractul Beliului!

Din îndurarea lui Dumnezeu afară de comunele Giriș, Cociuba și Cheșa, poporul nostru din întreg protopopiatul acesta, are mulțumirea de o roadă îmbelșugată în grâu, orz, ovăs, cucuruz și fân cum de mulți ani n'a mai fost. Se impune dar ca și o datorință prea plăcută de a înălța frățiile voastre rugăciuni de mulțumită lui Dumnezeu la Sftele Liturgii rostindu-se ecteniile prescrise la finea liturgierului.

Dar nu-i ertat să lăsăm a trece nefolosita această bună și rară ocaziune, ci ca și adevărați părinți îngrijitori ai credincioșilor, să întreprindeți fără amânare obiecte de cereale pentru fonduri de bucate bisericești, sfătuind mai întâiu poporul în sf. biserici la jertfe, arătându-le menițiunea aceluia, apoi contribuind înșivă mai întâiu cât se poate mai mult și mergând însoțiți de epitropi și de sfeți pe la casele fiecăruia credincios să-i faceți a contribui după puterile sale atunci pe loc la acel fond de bucate bisericesc.

Să nu se scuze nimenea cu aceea, că în parochia sa deja este înființat fond de bucate bisericesc, acel fond nesmintit trebuie augmentat și sporit prin colecte, ca apoi din venitele aceleia să se poată prevedea școlarii cu manuale de învățământ și cei mai săraci cu încălțăminte și vestminte, iar cu timpul din aceste fonduri să se poată plăti birul preotului și salariul învățătoresc ușurându-se astfel poporul prea îngreunat cu multe trebuințe.

În fine din asemenea fonduri în anii mai neroditori se vor putea ajutură credincioșii cu împrumuturi pe lângă interese scăzute; dându-se ajutoare celor păgubiți, celor orfani, neputincioșilor, orfanilor și văduvelor.

Poporul nostru știu sigur că va contribui cu plăcere la aceste fonduri, cari apoi trebuie bine și conștientos îngrijite și chiverisite.

Prin umblarea dela casă la casă preotul își va câștiga tot mai mult atragerea și iubirea credincioșilor săi pentru cari dânsul lucră și se ostenește.

Despre rezultatul colectelor, cu trimiterea aici a consemnărilor celor ce au contribuit, până în 30 de zile fiecare la tot cazul să raportați, ca așa să pot relata cu deamă-

runtul Veneratului Consistor despre vrednicia preoților noștri din acest protopopiat.

Tot odată vă atrag atențiunea că acum e timpul cel mai potrivit de a încasa toate bucatele bisericești dela debitorii la cari acelea ar fi în pericol și apoi a le împrumuta mai târziu oamenilor cu garanță mai sigură.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 15 August.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1906 (100—clgr.)	7:41 — 7:42
Secară pe Octomvrie	6:19 — 6:20
Orz pe Octomvrie	6:59 — 6:60
Cucuruz pe Iulie	6:39 — 6:40
Cucuruz pe 1907	5:38 — 5:39
Grâu pe Aprilie 1907	7:70 — 7:71

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Octomvrie 1906	7:41 — 7:42
Grâu pe Aprilie 1907	7:70 — 7:71
Secară pe Octomvrie	6:19 — 6:20
Ovăs pe Octomvrie	6:59 — 6:60
Cucuruz pe Iulie	6:34 — 6:44
Cucuruz pe 1907	5:37 — 5:38

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158.—
„ „ mic	„ 160.—
„ brut „ mare	„ 156.—
„ „ mic	„ 158.—

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klgr. 112—113 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klgr. 119—120 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 klgr. 122—123 fil.; mijlocii părechea 250—260 klgr. greutate 126—127 fil. Ușori până la 240 klgr. 116—118 fil.

BIBLIOGRAFIE.

Dr. Ilie Miron Cristea, asesor consistorial a scos în broșură o pătrunzătoare »Cuvântare funebrelă«, rostită la 15/25 Martie 1906 la înmormântarea parohului Ioan Vințelariu din Ocna-de-sus.

Posta Administrației.

Dr. A. Străitariu. Hațeg. Ziarul de aici se espedează regulat. Abonamentul e plătit până la 1 Martie 1906.

»Soimul« Vașcău. Am primit 20 coroane ca abonament până la Iulie 1907.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

Cultivarea părului. Cea mai obvenindă cauză a căderii părului, după cum a dovedit-o cei mai renumiți medici, e însuși mătreața, cei ce suferă de acest morbo

în timpul cel mai scurt devin pleșuvi, doare-ce mătreața slăbește perii și uscă rădăcinile părului. Nenumărați medici experți din patrie și străinătate recomandă »spiritul de păr PETROLIN«, despre ce prin epistole de recu noștință se arată că după o folosire de câteva zile împiedecă căderea părului, și ori ce alt morbo de cap si în mod avanta-

gios ajută la creșterea de nou a părului. La cumpărare să fiți cu băgare de samă la simbolul de mai sus. Ori ce alt spirt adus în circulație e numai o imitare și falsificare stricicioasă. Se capătă numai la pregătitorul: Drogeria și laboratorul de cosmetică **Koráni și Wachsmann, Szabadka.**

Magazin principal la farmacia Földes Kelemen. Se poate capătă și în prăvălia de toalete alui Hegedüs Gyula.

Se caută

un candidat de avocat român,

care posedă limba germană și maghiară, și care are praxă mai îndelungată! Află imediat aplicare în cancelaria:

dr. Liviu Ghilezan,
Modos.

„Nădlăcana“

institut de credit și economii.

Concurs

pentru ocuparea unui post de practicant la institutul de credit și economii »Nădlăcana« se publică concurs.

Salariul începător va fi de 720 coroane anual.

Cererile cu documentele necesare sunt a se înainta direcțiunei până la 25 August st. n. 1906.

Postul este de-a se ocupa îndată după alegere.

Direcțiunea.

Un candidat de avocat cu praxă află aplicare imediat sau la 1 Sept. în cancelaria avocatului dr. Aurel Cioban, Lippa.

«La proprietariul Ioan Popescu în Magyarád com. Arad să capătă struguri de masă în coșari de 5 klgrame à 3 coroane, scutit de porto — precum vin vechi de Magyarád dela 46—60 coroane h. litra».

Am fost bețiv în totdeauna pânăce n'am folosit medicamentul contra beuturii alui Frankl Azi mă în torc cu scărbă dela ori ce beutură spirtuoasă. K. M. casa p. Acest medicament n'are nici gust, nici miros. Se poate pune în ori și ce beutură spirtuoasă. Sănătății nu-i stricacios. Un flacon întreg 5 coroane. Acest medicament nu se poate procura și nu se poate capătă nicăiri, decât în farmacia lui

FRANKL ANTAL
(Szeged, Felsőváros nr. 20)

Stabiliment de hydrotheraphie:**Wällischhof**

stațiunea de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Aranjament modern

(pe lângă hydrotheraphie complectă, băi de soare, de aer, de acid carbonic și electric, massage, electricizare, gimnastică suedă, dietetică individualizată etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei«:

Chestiunea de naționalitate.

De Br. Eötvös József,
tradusă de Sever Bocu.

Prețul 2 coroane plus. 10 fileri porto.

La FRAȚII LENGYEL

marele depozit de mode pentru femei
in ARAD, Szabadság-tér 21
se caută un sodal-negutător român

cu specialitatea modei pentru dame. Cei deprinși în aranjamentul vitrinei vor fi preferați. Oferte se trimit la

Frații Lengyel
in Arad.

Doamnelor!

Prăvălia mea din strada Deák Ferencz nr. 30 am strămutat-o tot în aceeași stradă în celălalt șir de casă nr. 2, lângă hotelul »Vass«. Cer încrederea onorațiilor doamne și pe mai departe. La mine se pregătesc corsete după modă și toate cele trebuincioase pentru a da unei femei o talie frumoasă și elegantă.

Cei din provincie, pot cere îndrumări.

Cu toată stimă

Pilcz Irma, Arad

Deák Ferencz-u. 2.

Inainte

de a cumpăra cafea,
vă rog faceți o probă de cumpărare de
cafeaua prăgită de Palermo

ce atât pentru cafeaua cu lapte, precum și pentru cea neagră e ceva fenomenal de fină, gustul și mirosul e neîntrecut, nevătămătoare pentru nervi și pe lângă toate acestea e foarte spornică și bogată. In toată săptămâna prăgirea proaspătă de două-ori; împachetare de 1/4 și 1/2 kgr. se poate căpăta exclusiv

la băcănia lui

Dürr Gusztáv

ARAD

vis-à-vis cu primăria orașului.

Feriți-vă de commis-voiajuri. Fie-care pachet e provăzut cu numele firmei mele și cu sigilul meu de cusutor.

Bräuner Vilmos

zugrav-decorator

ARAD, — Strada KAPA — N. o. 12.

Locuința mea de la Martie: strada

Deák Ferencz în casa lui Melrovitz.

Primește spre efectuare orice lucru ce se ține de un zugrav, precum:

decoratca interiorului de bisorici, sale, casele, cre și zugrăviri de teatru și tablouri.

Efectueș lucruri din provincie.

Fac la dorință planuri de lucrări în cinste.

FISCHER KÁROLY

fabricant de funii, țesături,
de site și saltele de sirmă.

Arad, József főherczeg-út 8. sz.

Recomandă preparatele sule de sirmă ca: țesături de sirmă din aramă, fier și ține, pe care le are în deposit mat ales pentru mori, fabrici și scopuri agricole. Afară de acestea, recomandă sitele salo pentru Sita de ventilat sistem Bachler. Pregătește țesături de mână și fabrică la îngrădit de grădini, grădini publice, curți de galițe și păduri cu vînat, site de sirmă cu ramă de fier pentru scopuri delucrări de pământ, nisip, petriș, și pentru lucrări de mine, zidiri și grădinarit. Site la ferestre de plințe și magazine de grăunțe. Aparătoare de scintel la locomotive, mori și cosuri de fabrici. Somiere elastic de oțel pentru pat pe staluri de fier și lemn, care în privința ușurinței de a se ținea curat sunt foarte recomandabile. Diferite site din păr, aramă și mătase, dobe pentru tutun, site-dobe, și orice fel de obiecte și lucrări din aceasta branșă — cu prețuri din cele mai moderate.

Raderea de prisos!

Cine voește se economisească banii, cine voește se cruțe timpul, cine nu voește se o o fie espus la vre-o boaldă de piele. o o acela se rade

cu „RASOL“

sănătos! plăcut! ieftin!

Un kilogram cu care se poate rade de 30 de ori, 2-40 Cor. In provincie 3. Cor. plătindu-se înainte, se trimite gratuit. Cu mandat postal mai scump cu 20 fil. Pregătește și trimite

„RASOL“ Vegyipar Vállalat
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

— Vânzătorilor dă concesiune. —

Cel mai bun mijloc pentru stărpirea
părului

e „RASOLIN“-ul

foarte recomandat damelor,

Prețul unui borcean 2 Cor. in provincie 2-50 Cor., pe lângă trimiterea sumei, franco cu mandat postal e mai scump cu 20 fil. Unio o o o cul pregătitor o o o o

„RASOL“ Vegyipar Vállalat
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Magazin: Farm. Török József, Király-u. 12
Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

Cine vrea să cumpere ghete de vară

(fél czipő)

ghete pentru bărbați pentru femei și copii
precum

în piele colorată

pe lângă prețurile cele mai moderate în
un asortiment bogat acela poate se căștigi în prăvălia lui

Czernóczky Mihály

călțunar pentru bărbați și femei

Kossuth-utca nr. 67 și Boros Béni-
tér nr. 2.

Numai pe scurt timp!

CIRCUS-LIPÓT

în Arad, Béla-tér.

Mercuri în 15 August

2 producțiuni mari sărbătorești 2

După amiază la 4 oare. — Seara la 8 oare.

Producțiunea de după amiază va fi tot așa de variată și abundantă ca cea de seară. Copii și ostașii plătesc pe jumătate. — Joi și zilele următoare seara la 8 oare producțiuni strălucite. In toată seara program variat.

4 Jokey 4

pe 4, 2 și 2 cai, 1 damă, 3 bărbați predat de 4 frați de un cot.

Joi mare producțiune festivă.

Vineri producțiune mare, ca în toate zilele.

Mai pe larg pe placate de păreți.

Prețuri de intrare: Lojă 3 cor. Scaune 2 cor. Loc I: 1 cor. 50 fil.

Loc II: 1 cor 20 fil. Loc III: 80 fil. Galerie 40 fil. Ostașii dela sergent în jos, precum și copiii sub 10 ani peste săptămână pe jumătate, Dumineca și în sărbători seara plătesc prețul întreg. Dumineca după amiază și cei mari și copiii plătesc din prețurile regulate jumătate — Biletele sunt valabile numai pentru producțiunea, pentru care s'a scos.

S lănină, unsoare

și tot felul de articole
de pe cârnătorie

pe lângă prețurile cele mai avantajoase
se poate căpăta zilnic în băcănia lui

Garay Károly

Arad, piața Boczkó nr. 2.

P. T.

Avem onoare a anunța prea on. public și mult stimaților noștri mușterii, că din cauza măririi chiriei ne-am mutat prăvălia, care am avut-o de mai mult de 25 de ani în Piața Andrassy nr 20, în palatul Fischer Eliz,

in strada József főherczeg nr. 11
casa MÜLLER (colț cu strada Karolina).

Din cauză, că avem un local închiriat cu mult mai ieftin, ca cel de până acum, suntem în plăcuta poziție de a servi pe on. noastră clientelă cu prețuri și mai convenabile ca până acum.

Atragem atențiunea prea onor. public asupra firmei noastre, asortată bogat cu toate cele de lipsă și îl rugăm să ne onoreze cu vizita lui prețioasă și a ne însărcina cu binevoitoarele lui comande și semnăm

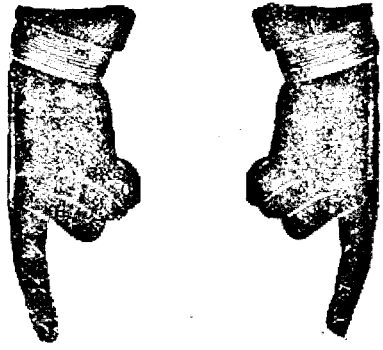
cu cea mai mare stimă

Kilényi C. és Tsa

„La plumbul vânător“ — József főherczeg-ut nr. 11.

La administrația „Tribunei“ să află de vânzare următoarele cărți:

„La Roma“ de Russu Ștrianu	Cor. 2.—	plus 10 fil. porto
„Povestiri și schițe“ de S. Secula	1.—	5 "
„Nuvele“ de Emil Zola	Cor. 0-40	5 "
„Școlarul declamator“	0-50	5 "
„Stropi de roană“	1.—	10 "
„Aur“ Const. Hodoș	1.50	10 "
„Telegrama“ farză în 3 acte	0.30	3 "
„Amicul Poporului“ T. Vucoișcu.	1—	10 "

AVIS

Avem onoare a aduce la cunoștință On. public că în

Hotelul PANNONIA (fost Nádor)

stă la dispoziție dela

1.60 coroană

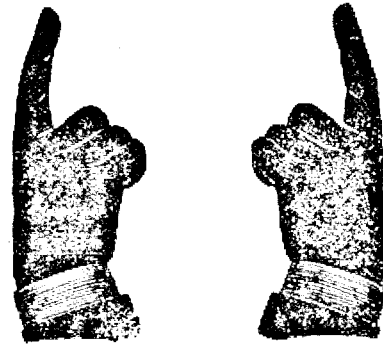
odăi

.. comode, curate, și aranjament modern ..

Cu stimă:

Szabó Kálmán,

arândașul hotelului „Pannonia“

VARGA SÁNDOR

◆◆◆ ATELIER DE SCULPTOR ◆◆◆

Szeged, Tisza Lajos-körút 79

Primește spre efectuare: decorări de edificii, frontispicii, plafoane teracotte din gips, decorări din cement și beton în ori-ce stil, în execuție corectă; tot astfel statue după portrete sau după natură în execuție artistică pe lângă prețuri moderate.

ROSTÉLY GYÖRGY urma-
sul lui **ZISKA J.**

Fondat
în 1872

mare fabrică de măsuri metrice de greutate

Fondat
în 1872

în **BUDAPESTA, VI., Eötvös-utca 51.**

(În fața cu gara de Nord. Comunicație
cu trenul electric din toate părțile.)

PREGĂTEȘTE

instrumente pentru fauri, măsuri pentru
cereale și de păduri.

Liferantul de cereale și a bursei de efecte din Budapesta.

Renovări efectuează prompt
și cu prețuri estime.

Correspondența în
limba maghiară și
germană.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄,
și 5⁰/₁₀₀, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de
interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez spe-
sele de întabulare, convertez datoriile de interese mari

— Resolvare grabnică, serviciu prompt. —

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului
Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-utca 8. szám

(Lângă filiala Poștei.)

Biroul filialei: B.-Ciaba, Calea Berényi.

Primesc pe lângă onorar acuzitorii de afaceri abili
și demni de încredere.

JACOB REICH Fabrică de cumpeni decimale
și de mașini economice . . .

UJVIDÉK.

Cumpeni decimale,		văpsite galben, fără greutate:	
50	100	150	200 chilograme
24—	28—	32—	36— Coroane.
300	500	750	1000 chilograme
40—	50—	80—	100— Coroane.

Cu incuetoare dublă cu 10— coroane mai mult.
Greutățile să socotese separat

Tăietor de paie patentat cu îmbucătură
50— coroane.

Tăietoare de rând 48 cor.

Pentru câl at cu piciorul cu 5 coroane mai mult.

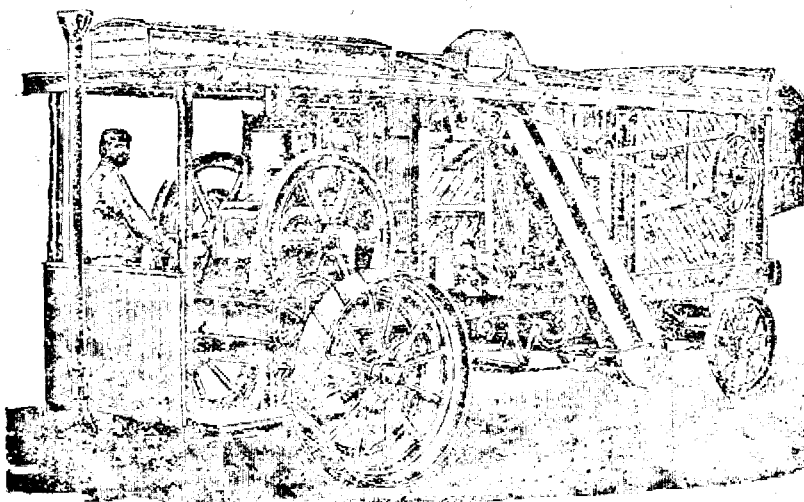
Vârtej pentru un cal 160 cor.

Săpător de porumb foarte bun
50 de cor.

Fabric mașini de îmblătit cu benzină

după brevetul propriu al meu. — Mașinile toate au
fost probate și găsite bune peste așteptare. Să po-
sar manua, să poată lucra ori când cu oie; să
răntez pe 2 ani despre durabilitatea lor; să singur
leam examinat; funcționează momentan fără per-
dere de vreme; să poată lucra toată ziua fără opre-
știi; umbli înainte și înapoi.

La cerere trimite prețuri curente despre fabricatele mele.

Telefon 101.

Telefon 101.

Kovács és Polgár

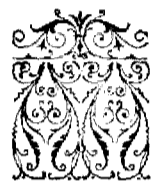
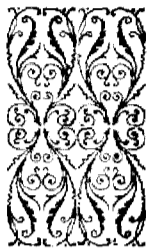
● LUGOS ●

Fabrică de cement, întreprindere de zidiri de beton și beton de fer.

Fabrica lângă gară. Birou: strada Ilona 2.

Fabrică și ține în magazin

țevi de cement în toată mărimea pentru traverze, poduri și canale; mai departe șghiaburi (vălăi) de cement de fer pentru comune, domenii și particulari, trepte de peatră artificială, cement și imitație de marmoră, stâlpi pentru garduri de beton, plăci de cement simple și de lux.

Primește ori-ce fel de lucrări de lucrări de beton, beton de fer și lucrări de asfalt, mai departe corpișuri la Erernit și tot felul de lucrări de pavagiu.

Ține în magazin, vinde en gros și cu detal:

Cement portland și roman de Beocsini, var, gips, trestie de stucatură, câtran, carbolineum, cărămizi și material rezistentă focului, praf de ciment etc.

La dorință servește cu planuri și preliminaru.

MANDL FERENCZ

Vopsitor de metal

A R A D, STRADA BOCZKÓ Nr. 11.

Primește spre efectuare orice lucru ce cade în această branșă, precum căzi pentru scaldă, chiilii de scaldă, mobile de fier și de lemn, cano de apă, punerea în aur, marmoră și bronz lampelor, pictură de majolica pe lemn și metal, flocerizare în orice valoare în forma cea mai senzațională pe lângă prețuri țeftine și serviciu prompt.

E și în interesul D-Tale!

— Dacă voești se cumperi, nu întârziă de a cerceta

magazinul
de stofe de haine pentru femei

a lui
HEGEDÜS ÁRMIN

care acum e sortat cu cei mai noi și mai la modă articoli.

Prețurile neîntrecute de ieftine esclud ori-și-ce emulare.

Prețurile articolilor de reclam:

Un blous la modă foarte frumos și o stofă pentru haine mtrul **33 cr.**

Ombree stofă pentru blous elegant și fin, regele sezonului mtrul **65 cr.**

Ce nime n'are, o plapoma brilliantină pentru două persoane, până acum 4 fl., acum **2.95 cr.**

Mağazinul meu de stofă din patrie e de ajuns pentru întreș comitatul Aradului.

Mare asortiment dintre 120 și 140 cmtri de stofă se poate afla numai în prăvăliile din capitală.

Rog să priviți galantarul meu! Cere sprijinul on. public cu stimă

HEGEDÜS ARMIN

Arad, piața Szabadság nr. 17, vis-à-vis de cei 13 martiri.

Rog a privi galantarul vânăt!

Berger Gyula

— farmacia „la Sta Elisabeta” — ARAD.

Recomandă mult căutatele sale preparate:

Săpunul spermatic »Sf. Elisabeta» cu efect sigur asupra pielii, precum și contra pișturilor ca mijloc de înfrumșetare și reconstruirea pielii: — o bucată mare 60 fileri.

Pudră »Sf. Elisabeta» (roza) articol admirabil pentru menținerea frumuseții, de tot inofensiv. Se poate căpăta în culoare albă, roză și crem: — o cutie 90 fileri.

Apa de dinți »Sf. Elisabeta» recomandabil în special celor cu dinții răi. Rumenește gura, întărește gingiile, și stează durerea de dinți și oprește stricarea dinților: — un flacon 90 fl.

Apă de iorgovan pentru frumusețe »Sf. Elisabeta» Articol foarte iubit de dame. Se poate căpăta în culoare albă și roșie. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Leac contra reumei și răcelei »Sf. Elisabeta» Leac cu efect sigur contra reumei, răcelii, ischias, deasemenea contra durerii de cap, câteva fricțiuni ajung, pentru ca și cea mai mare durere să înceteze. Un flacon mic 1 cor., un flacon mare 2 cor.

Spirt pentru păr »Sf. Elisabeta» Sisteză căderea părului și formarea de mătreață o împiedecă radical. — Prețul: — o sticlă mică 1 cor., o sticlă mare 2 cor.

Alifie pentru păr. Promovează creșterea părului și îl face foarte undulos. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Ceai minunat pentru pept »Sf. Elisabeta» contra tusei, troahnei, irigurilor de stomac și boalelor de gât. — o cutie 30 fileri.

Eter pentru bătăături. Delătură în scurtă vreme fără durere ori-ce bătăuire a pielii, ori bătăături. O sticlă e de ajuns pentru delăturarea celor mai mari bătăături. — O sticlă 70 fileri.

Apoi, tot felul de aromatice, specialități din țară și străinătate, medicamente pentru animale, pentru porci, vite și galițe.

MÁLICS J. sculptor ARAD, Str. Közép nr. 16.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că în atelierul meu de sculptorie din Arad, strada Közép nr. 16, care e aranjat conform recerincțelor moderne, se pregătesc

dormezele,

mobiliare de salon etc., etc., după stilul cel mai nou și după execuția cea mai frumoasă.

Mai departe în atelierul meu se găsește

tot felul de mobile

prin ce mă aflu în plăcuta poziție, ca comanda cele mai mari să le efectueze pe lângă prețurile cele mai favorabile, în timpul cel mai scurt, posibil.

La dorință pot se dau deslușiri cu privire la prețuri, comanda din provincie se fac cu reîntorcerea poștei.

Cerând comanda DVoastre, rămân

cu deosebită stimă
Málícs J., sculptor și măsar
Arad, str. Közép nr 16.

COLUMBIA

escelent mijloc contra pișcăturilor de insecte și țintari.

Prețul, împreună cu fluiditățile aparținătoare, 1 cor. 20 fl.

Pastilla-Tannin

e unicul medicament cu efect în po- triva diareii copiilor.

◆◆◆◆ Bucata cu 10 fileri. ◆◆◆◆

Se capătă numai la unicul apothecar:

Rozsnyay Mátyás

Arad, Szabadság-tér.

RESTAURANTUL TÓTH ENDRE

Am onoare a atrage atențiunea p. t. pu- blicului asupra fostului restaurant

KASS

acum preluat de mine și remaniat după cele mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum vinuri, licheruri, șampanii, se pot capăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

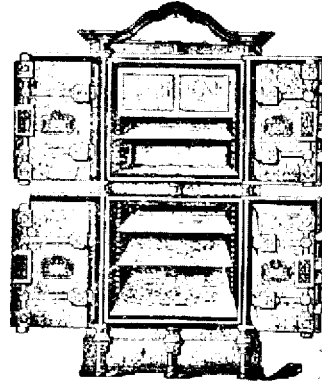
000 Seară de seară muzica cea mai bună dilectează pe oaspeții mei. 000

Serviciu prompt, curat și conștientos. 000 Abonamente se fac cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Tóth Endre
restaurantier.

Fabrică de casse de bani și tresore a lui GELLÉRI ÉS SCHULLER Budapest, VII., Dob-u. 63.

Se fabrică: casse de bani scutite de foc și spargeri, pixe de bani pentru biserici, dulapuri (scrine) pentru biblioteci și păstrarea documentelor, pen- tru matriculanți, odăi și scrine cu pereți imbrăcați în oțel.

Mare magazin permanent.

Catalog gratis și franco.

Sirupul carpatian

pentru pept

al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.

Acest sirup, ce se întrebuin- țează cu succes de 30 de ani, e admirabil medicament con- tra tusei și asudărei de noapte.

Promovează pofta de mân- care, nutrirea și mistuirea; întărește și întinerește corpul.

Bărbații și copiii, îl pot fo- losi fiind-că are deosebită influință asupra singelui și formării oaselor.

Prețul unui flacon 80 cr.

Se poate capăta numai la spițăria lui

Barcsay Károly

Szeged, Széchenyi-tér 12.

Premiat la expoziția dela 1906 din Budapesta.

NÁDOR TÓDOR

parchete, mozaic, lac, curățitor de praf

ARAD, Edelspacher-utca nr. 6a. (Casa proprie)

Recomandă lacul său pentru parchete, în- ventată de el însuși și întrebuințat de ani de zile, care s-a de- sebit nu numai prin culoarea sa frumoasă și trainică, dar și pr- ușoara lui aplicare. Înainte de întrebuințare dăm bucuros orice instrucții asupra întrebuințării. Primește lăchirarea parchetelor pentru a-le feri de praf în prețurile cele mai avantajoase at- aici în localitate, cât și în provincie. O încercare va convinge pe oricine că fabricatul arădan alui Nádor Tódor este superior celui din străinătate.

Prețul lacului lui Nádor este de 2 cor. 90 bani. Vanzătorii en gros vor avea reduceri. Perilele trebuitoare să vind cu prețuri cele mai avantajoase.